

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијси савјет

З А К Л Ј У Ч А К

о одбацивању Захтјева за покретање поступка привредног субјекта *Mozzart* д.о.о.
Бања Лука против привредног субјекта Лутрија Републике Српске а.д. Бања Лука
и Републике Српске, Владе Републике Српске

Сарајево,
септембар 2019. године

Број: УП-01-26-2-014-15/19
Сарајево, 26.09.2019. године

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (2) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), те члана 58. став (4) Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући по Захтјеву за покретање поступка привредног субјекта *Mozzart* д.о.о. Бања Лука, Булевар српске војске бр. 17, 78000 Бања Лука, за примљеном дана дана 06.06.2019. године, под бројем: УП-01-26-2-014-1/19, Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине на 59. (педесетдеветој) сједници одржаној дана 26.09.2019. године, донио је:

ЗАКЉУЧАК

- 1) Одбацује се Захтјев за покретање поступка привредног субјекта *Mozzart* д.о.о. Бања Лука, Булевар српске војске бр. 17, 78000 Бања Лука, поднесен против привредног субјекта Лутрија Републике Српске а.д. Бања Лука, Вука Карацића бр. 2, 78000 Бања Лука и Републике Српске, Владе Републике Српске, Трг Републике Српске бр. 1, 78000 Бања Лука, ради утврђивања злоупотребе доминантног положаја прописане чланом 10. Закона о конкуренцији, због стварне ненадлежности.
- 2) Овај Закључак ће бити објављен у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренцијски савјет) за примио је дана 06.06.2019. године, под бројем: УП-01-26-2-014-1/19, Захтјев привредног субјекта *Mozzart* д.о.о. Бања Лука, Булевар српске војске бр. 17, 78000 Бања Лука, заступаног по пуномоћнику др Предрагу Барошу, адвокату из Бања Луке, Николе Пашића бр. 16, 78000 Бања Лука, којим се тражи покретање поступка против привредног субјекта Лутрија Републике Српске а.д. Бања Лука, Вука Карацића бр. 2, 78000 Бања Лука и Републике Српске, Владе Републике Српске, Трг Републике Српске бр. 1, 78000 Бања Лука (у даљем тексту: Захтјев), ради утврђивања злоупотребе доминантног положаја прописане чланом 10. Закона о конкуренцији.

Увидом у поднесени Захтјев, Конкуренцијски савјет је утврдио да исти није комплетан, у смислу члана 28. Закона о конкуренцији, те је у складу са чланом 31. став (1) истог закона, актом број: УП-01-26-2-014-2/19 од дана 11.06.2016. године и актом број: УП-01-26-2-014-8/19 од 16.07.2019. године, затражио допуну истог.

Привредни субјект *Mozzart* д.о.о. Бања Лука (у даљем тексту: *Mozzart* или Подносилац захтјева) је тражену допуну доставио поднеском за примљеним дана 11.07.2019.

године под бројем: УП-01-26-2-014-7/19 и поднеском за примљеним дана 31.07.2019. године под бројем: УП-01-26-2-014-11/19.

Поред наведених поднесака којима је достављена допуна Захтјева, привредни субјект *Mozzart* доставио је и поднесак за примљеним дана 19.08.2019. године под бројем: УП-01-26-2-014-12/19, којим се исти изјашњава да сматра да је доставио сву потребну документацију.

Након комплетирања Захтјева, Конкуренцијски савјет је дана 12.09.2019. године под бројем: УП-01-26-2-014-13/19, Подносиоцу захтјева издао Потврду о пријему комплетног и уредног Захтјева, у смислу члана 28. став (3) Закона о конкуренцији.

У Захтјеву се у битном наводи сљедеће:

- Да је привредни субјект *Mozzart* према актуелном изводу из судског регистра Окужног привредног суда у Бања Луци, број: 057-0-Reg-Z-19-001512 од 16.04.2019. године, уписан у регистар суда под матичним бројем: 1-17434-00, са претежном и регистрованој дјелатности коцкања и клађења;
- Да су права привредног субјекта *Mozzart*, као приређивача игара на срећу у најужем смислу повријеђена успостављањем монопола на електронским играма на срећу од стране Лутрије Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Лутрија);
- Да је привредни субјект Лутрија јавно предузеће у већинском власништву Републике Српске, која је посредно власник 94% акција у основном капиталу;
- Да се у складу са чланом 2. Закона о конкуренцији исти примјењује и на органе државне управе и локалне самоуправе, када посредно или непосредно учествују или утичу на тржиште, као и на привредне субјекте који имају контролу над другим привредним субјектом;
- Да Република Српска као већински власник има контролу над привредним субјектом Лутрија, а да је доношењем Закона о играма на срећу ("Службени гласник РС", бр. 22/19), успостављен монопол привредног субјекта Лутрија, односно искључиво право за обављање дјелатности електронских игара на срећу, чиме је спријечена и ограничена конкуренција, па између осталих и Подносилац захтјева не обавља наведену дјелатност;
- Да је одредбама члана 7. став 1. Закона о играма на срећу прописано да је приређивање игара на срећу дјелатност од јавног интереса и да је искључиво право Републике Српске, а чланом 25. став 1. истог закона да Лутрија има право приређивања свих игара на срећу, а има искључиво право приређивања лутријских игара на срећу и електронских игара на срећу, осим класичне томболе;
- Да је Република Српска наведеним одредбама успоставила монопол Републике Српске на електронске игре на срећу, а што је у супротности са одредбама Закона о конкуренцији, с обзиром да се ради о дјелатности за коју према ранијим прописима

није било ограничења у погледу лица која могу бити приређивачи игара на срећу, чиме је извршен директан утицај на пословање Подносиоца захтјева;

- Да супротно одредбама Закона о конкуренцији и одредбама Устава Републике Српске, да се слободно предузетништво може законом ограничити ради заштите интереса Републике Српске, човјекове средине, здравља и безбједности људи, Република Српска одузима право досадашњим приређивачима да обављају ову дјелатност;

- Да је Подносилац захтјева правно лице чији су оснивачи страни држављани који су инвестирали значајне износе с обзиром да је у тренутку финансирања слободно тржиште функционисало и за назначене дјелатности, због чега је измјењено законодавство ишло на штету страног улагача;

- Да је одредбом члана 41. Споразума о стабилизацији и придруживању између европских заједница и њихових држава чланица са једне стране и Босне и Херцеговине са друге стране, прописано да ће Босне и Херцеговина прилагодити све државне монополе комерцијалне природе како би се осигурало да ступањем на снагу овог споразума не буде дискриминације између држављана држава чланица и Босне и Херцеговине у погледу услова под којима се роба набавља и пласира на тржишту;

- Да је Захтјев поднесен у складу са чланом 10. Закона о конкуренцији и то због тога што су доношењем Закона о играма на срећу Република Српска и привредни субјект Лутрија ограничили тржиште на штету потрошача, као и технички развој производа и услуга који су посредно или непосредно везани за игре на срећу;

- Да је релевантно тржиште у предметној правној ствари приређивање електронских игара на срећу на територији Републике Српске;

- Да је Република Српска, као већински власник привредног субјекта Лутрија, успоставила да исти има искључиво право обављања дјелатности приређивања електронских игара на срећу, чиме је омогућен 100% удио на тржишту електронских игара на срећу;

- Да је на описани начин, укинута право сваког другог субјекта да приређује електронске игре на срећу, чиме је ограничено тржиште и технички развој ове дјелатности на штету потрошача;

На основу свега наведеног Подносилац захтјева предаже да Конкурентијски савјет донесе рјешење којим се утврђује:

- да су Република Српска и привредни субјект Лутрија злоупотребили доминантни положај на тржишту, на начин што је ограничена конкуренција прописивањем искључиве надлежности Лутрије за приређивање електронских игара на срећу чиме су у неравноправан и неповољан конкурентски положај доведени други приређивачи игара на срећу,

- да се забрањује свако даље дјеловање које представља наведену злоупотребу доминантног положаја,

- да се налаже Републици Српској и привредном субјекту Лутрија да усклади законодавство у складу са Законом о конкуренцији, те омогући конкурентима равноправност у приређивању игара на срећу,
- да се привредном субјекту Лутрија изрекне новчана казна у висини од 10% вриједности укупног годишњег прихода привредног субјекта приказаног у финансијским извјештајима за 2018. годину и
- да Република Српска и привредни субјект Лутрија Подносиоцу захтјева надокнаде трошкове поступка.

Конкурenciјски савјет је у складу са наводима из Захтјева утврдио све релевантне чињенице битне за доношење овог Закључка.

Подносилац захтјева је као разлог за подношење Захтјева навео злоупотребу доминантног положаја прописану чланом 10. Закона о конкуренцији, тачније одредбама става (2) тачка б) истог члана.

Наведене одредбе се односе на привредне субјекте који на тржишту имају доминантан положај и који га злоупотребавају на начин да ограничавају производњу, тржиште или технички развоја на штету потрошача.

Постојање доминантног положаја је предуслов да би уопште могло доћи до злоупотребе доминантног положаја, као радње која је забрањена и кажњива Законом о конкуренцији.

Међутим, само постојање монопола, односно доминантног положаја на тржишту није забрањено одредбама Закона о конкуренцији.

Захтјев у цијелом свом тексту не садржи ни једну чињеницу или индицију која би се могла довести у везу са тим да су привредни субјект Лутрија и Република Српска, на било који начин злоупотребили доминантан положај на релевантном тржишту.

Подносилац захтјева се превасходно жали на доношење новог Закона о играма на срећу, који је ступио на снагу 19.03.2019. године, односно на његове одредбе којима се дјелатност приређивања електронских игара на срећу даје искључиво привредном субјекту Лутрија, а због којих он не може да обавља ту дјелатност, коју је до доношења наведеног закона обављао.

Овдје се, дакле, ради о законском монополу који настаје због политике државе да дозволи обављање одређене дјелатности само једном привредном субјекту.

Видљиво је да је разлог због којег је Захтјев поднесен законско успостављање монопола на релевантном тржишту приређивања електронских игара на срећу у Републици Српској, а не злоупотреба доминантног положаја на том тржишту, која као таква представља забрањено конкурентско дјеловање.

Поред тога, Захтјев је поднесен против субјеката који немају страначку легитимацију да би се против њих покренуо поступак утврђивања злоупотребе доминантног

положаја пред Конкурenciјским савјетом, јер исти немају директне везе са доношењем Закона о играма на срећу.

Спорни Закон о играма на срећу је донијела Народна скупштина Републике Српске као законодавни орган, који као такав није обухваћен чланом 2. Закона о конкуренцији, којим је прописано на која правна и физичка лица се Закон о конкуренцији примјењује.

Конкурenciјски савјет је у складу са чланом 25. став (2) Закона о конкуренцији надлежан да на нацрте и приједлоге закона и других прописа из области које имају утицаја на тржишну конкуренцију, које су обавезни доставити предлагачи, даје мишљење о њиховој сагласности са Законом о конкуренцији, што у случају Закона о играма на срећу предлагач није учинио.

Осим давања мишљења на нацрте и приједлоге закона, Конкурenciјски савјет ни на који други начин не може утицати на одредбе закона, јер није надлежан да мијења или да налаже промјене одредби закона када он ступи на снагу, посебно имајући у виду да се ради нормативном акту државе којег је по посебно утврђеном поступку донио њен законодавни орган.

На основу свега наведеног, Конкурenciјски савјет је одлучио као у диспозитиву овог Закључка.

Поука о правном лијеку

Против овог Закључка није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог Закључка.

Предсједница
Мр Аријана Регода-Дражић

The image shows a circular official stamp of the Competition Council of Bosnia and Herzegovina. The stamp contains the text 'БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА' at the top, 'С А Р А ЈЕВО' in the middle, and 'КОНКУРЕНЦИЈСКИ САВЈЕТ' at the bottom. A handwritten signature in blue ink is written over the stamp. Below the stamp, the text 'Предсједница' and 'Мр Аријана Регода-Дражић' is printed.